

De Braziliaanse theatermaker Duda Paiva (1971) kwam in 1996 als danser naar Nederland. Hij viel al gauw op door de combinatie van dans en objecten. In november ontving hij het Theater Stipendium 2011.

TEKST Sabine van den Berg • FOTO Jaka Ivanc

PRIJZEN

Duda Paiva's unieke theatertaal

Gefeliciteerd met de prijs van het Prins Bernard Cultuurfonds. Was het een verrassing voor u? 'Een enorme verrassing. Vooral omdat dit jaar de categorie Dans werd beloond. Ik begeef me namelijk op het snijvlak tussen dans en poppentheater. Die kruisbestuiving tussen twee kunstvormen is niet voor iedereen gemakkelijk te definiëren. Dan vragen mensen zich af of het nou dans, poppenspel of toneel is. Mijn gezelschap heeft wel een solide basis in het dansveld omdat ik opgeleid ben tot danser en zelf heb gedanst. Productiehuis Korzo heeft me daarbij altijd gesteund.'

Uw gezelschap bestaat vijf jaar. Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen geweest? 'Ik ben eigenlijk een laatbloeier. DudaPaiva Company is jong, maar mijn onderzoek naar het combineren van dans en schuimrubberen objecten dateert uit 1999. Toen werkte ik namelijk met Itzik Galili en het Gertrude Theatre samen. Dat zie ik als mijn artistieke ontwakken. Daarnaast was de steun van choreograaf Paul Selwyn Norton en poppenspeler Neville Tranter essentieel voor mijn ontwikkeling van danser tot theatermaker.'

Hoe wordt op uw werk gereageerd? 'Mijn theatervorm is, zoals ik zei, niet voor iedereen grijpbaar. Soms stuit ik op onbegrip. Je moet er als toeschouwer een 'open mind' voor hebben. Mijn eerste solo *Angel* (2004), uitgevoerd met mijn eigen gezelschap,

vormde een doorbraak. Onze eerste prijs op het Spectaculo Interesse Festival in Ostrava (Tsjechië) gaf internationale bekendheid. Sindsdien hebben we vijftien internationale prijzen in ontvangst mogen nemen. Het Theater Stipendium is de eerste erkenning in Nederland.'

Aan het stipendium is een geldbedrag van 75.000 euro verbonden. Wat gaat u daarmee doen? 'Deze prijs zal DudaPaiva Company helpen bij het creëren van een nieuwe theatervoorstelling in Nederland. We ontvangen geen structurele subsidie, maar komen toch rond door veel en hard te werken. Dat hopen we te kunnen continueren. Het team bestaat naast mij uit producer Prisca Maas, technisch coördinator Hans Boer en technicus Mark Verhoef. Wij gaan allemaal voor hetzelfde, het scheppen van een unieke theatertaal, en doen dat met liefde.'

Wat vindt u van het huidige Nederlandse dansklimaat? Zijn er ondanks de bezuinigingen nog voldoende kansen voor jonge dans- en theatermakers om zich te ontwikkelen? 'Holland plaatst zijn artiesten in hokjes. Na het Cadance Festival in Den Haag, een co-producent van mijn gezelschap, word ik in 2012 voor het eerst uitgenodigd op een Nederlands dansfestival. Dat is bitterzoet; want zullen de festivals de crisis overleven, zal DudaPaiva Company het redden? Niemand weet hoe het culturele klimaat er na 2013 uit zal zien...'

U werkt momenteel in Brazilië. Wat doet u daar? 'Ik werk in São Paulo met Mauricio Oliveira, voormalig danser van het Frankfurt Ballet. We maken een dansvoorstelling met objecten. Dit is de tweede maal dat we samenwerken. De eerste keer maakten we *Screaming Object*, een voorstelling die te zien is tijdens het Holland Dance Festival 2012.'

Blijft u in Nederland of keert u ooit terug naar uw geboorteland? 'We hebben een groot internationaal netwerk en een educatief programma. We zijn nu bezig om onze agenda voor 2014 te maken. Niet slecht voor zo'n klein clubje, al zeg ik het zelf! Ik ben gek op Amsterdam. Het is makkelijk om van hieruit internationaal te opereren. Bovendien woont mijn partner er. Ik ben trouwens een a-typische Braziliaan; ik houd niet van de tropen. Geef mij de kou maar. Ik denk dat ik een groep kunstenaars vertegenwoordig die vanuit hun geboorteland op zoek gingen naar kennis en kansen. Ik denk ook dat ik van de laatste generatie ben die dit mag meemaken nu Nederland te maken heeft met een Wilders-mentaliteit. Om terug te komen op je vraag: ik heb het gevoel dat ik nergens thuishoor maar dat ik rondreis als een soort minstrel.'

DudaPaiva Company toert vanaf 6 januari rond met *Bastard!*, *Screaming Object* en *Malediction*.
www.dudapaiva.com